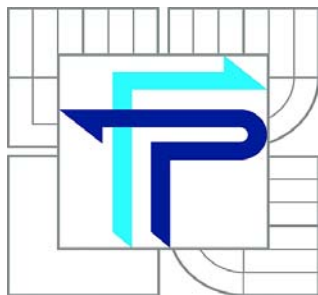

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

ZHODNOCENÍ FINANCOVÁNÍ NEZISKOVÉ ORGANIZACE

THE FINANCING EVALUATION OF THE NON-PROFIT ORGANIZATION

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

JANA BARTÁKOVÁ

VEDOUcí PRÁCE
SUPERVISOR

Ing. EVA LAJTKEPOVÁ PhD.

BRNO 2010

Tato verze bakalářské práce je zkrácená (dle Směrnice děkanky č. 1/2010). Neobsahuje identifikaci subjektu, u kterého byla bakalářská práce zpracována (dále jen „dotčený subjekt“) a dále informace, které jsou dle rozhodnutí dotčeného subjektu jeho obchodním tajemstvím či utajovanými informacemi.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Bartáková Jana

Daňové poradenství (6202R006)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává bakalářskou práci s názvem:

Zhodnocení financování neziskové organizace

v anglickém jazyce:

The Financing Evaluation of the Non-Profit Organization

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

HYÁNEK, V. Ekonomika neziskových organizací. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 114 s. ISBN 80-210-3501-3.

NOVOTNÝ, J., LUKEŠ, M. a kol. Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací. 1. vyd. Praha: Oekonomika, 2008. 224 s. ISBN 978-80-245-1473-4.

SALAMON, L. M., ANHEIER, H. K. Defining the non-profit sector: A cross-national analysis. 1.vyd. Manchester: University press, ISBN 0-7190-4902-4.

Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Termín odevzdání bakalářské práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2009/2010.

L.S.

Ing. Pavel Svirák, Dr.
Ředitel ústavu

doc. RNDr. Anna Putnová, Ph.D., MBA

V Brně, dne 01.06.2010

Abstrakt

Bakalářská práce se zaměřuje na problematiku neziskového sektoru, nestátních neziskových organizací a jejich financování. Práce obsahuje teoretické zpracování daného tématu a v části praktické zhodnocení financování konkrétního občanského sdružení a následná navržení doporučení, která by měla vést ke zlepšení hospodaření této organizace a její celkové finanční situace.

Annotation

Bachelor thesis is focused on problematics of non-profit sector and financing of non-profit organizations. The thesis contains theoretical background of this topic. In the practical part is completed evaluation of financing of specific civic organization and then proposal of recommendations, which should improve economy and financial situation of this organisation.

Klíčová slova

Nezisková organizace, neziskový sektor, dobrovolnictví, příjmy, výdaje.

Key words

Non-profit organization, non-profit sector, volunteering, earnings, costs.

Bibliografická citace

BARTÁKOVÁ, J. *Zhodnocení financování neziskové organizace* . Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2010. 56 s. Vedoucí bakalářské práce Ing. Eva Lajtkepová, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 31. května 2010

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat především vedoucí bakalářské práce paní Ing. Evě Lajtkepové Ph.D. za vedení a důležité cenné rady, obětavost a ochotu při zpracování práce. Dále také pracovníkům neziskové organizace za poskytnuté informace a materiály.

Obsah

ÚVOD	9
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1 Neziskový sektor	10
1.2 Členění neziskových organizací	11
1.2.1 Členění podle právní normy	11
1.2.2 Členění podle kritéria globálního charakteru poslání	12
1.2.3 Členění podle předmětu činnosti	13
1.3 Historický vývoj neziskového sektoru	14
1.3.1 Historický vývoj před rokem 1989	14
1.3.2 Historický vývoj po roce 1989	14
1.3.3 Vývoj neziskového sektoru od roku 1990 do roku 2009	16
1.4 Legislativní úprava činnosti neziskových organizací	17
1.5 Způsoby financování neziskových organizací	18
1.5.1 Fundraising	18
1.5.2 Zdroje financování	19
1.5.3 Samofinancování a příjmy z podnikání	20
1.6 Dobrovolnictví	21
1.6.1 Přínosy dobrovolnictví pro organizaci	25
1.6.2 Motivy pro činnost dobrovolníka	25
2 PRAKTICKÁ ČÁST	26
2.1 Základní informace o organizaci	26
2.1.1 Aktuální programy organizace	26
2.1.2 Rozvoj členské základny	27
2.2 Dobrovolnictví v Organizaci XY	28
3 DOPORUČENÍ	30
3.1 Rozvoj dobrovolnictví	30
3.2 Prodej výrobků	30
3.3 Získání dotací z nových zdrojů	31
3.4 Členské příspěvky	32
ZÁVĚR	33
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	34
SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK	36

ÚVOD

Problematika neziskových organizací je v současné době často diskutovaným tématem. Neziskové organizace totiž ve společnosti plní mnoho funkcí na sociální, ekonomické a občanské bázi. Poskytují služby, které by ziskový sektor nebyl ochoten zajistit, ale které jsou pro fungování lidské společnosti nezbytné.

Toto zaměření bakalářské práce jsem si vybrala, protože se na chodu analyzované neziskové organizace dlouhodobě podílím a chtěla jsem se o této problematice dozvědět více. Dalším motivem je také možnost navržení plánů na zlepšení a zefektivnění financování organizace, které by jí mohly pomoci v dalším rozvoji a byly by jí v budoucnu přínosem.

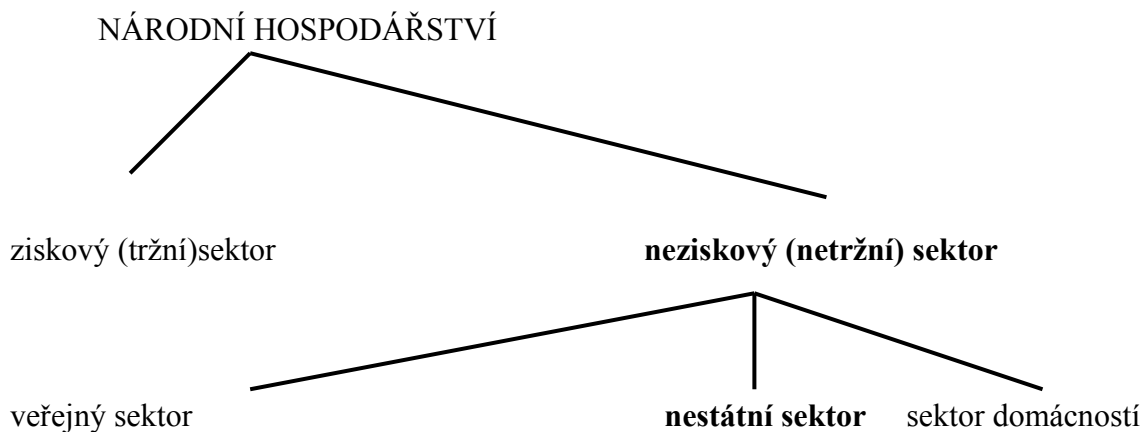
Cílem této bakalářské práce je na základě analyzovaných dat zhodnotit vývoj financování nestátní neziskové organizace v letech 2007-2009. Následně z této analýzy vyvodit závěry a navrhnout vhodná doporučení na zlepšení současné finanční situace.

Práce se zabývá hospodařením konkrétní neziskové organizace Centra 8D o.s.. Dělí se do tří hlavních částí: teoretické, praktické a doporučení. V teoretické části je objasněna problematika neziskových organizací se zaměřením na nestátní neziskové organizace, jejich dělení, právní úprava, způsoby financování a význam dobrovolnictví. V části praktické jsou analyzována data z interních materiálů organizace a to především příjmy a výdaje z let 2007-2009, vývoj členské základny a dobrovolnictví. Na základě analýzy těchto dat jsou vyvozena doporučení na zlepšení financování organizace.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Neziskový sektor

Pro definování neziskového sektoru je velice důležité si nejprve znázornit a vymezit prostor národního hospodářství a nestátní neziskový sektor jako jeho součást.

Obrázek 1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Pramen: HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*. 1. vyd. Brno: Masarykova Univerzita 2004. 14s. ISBN 80-210-3501-3

Definicí nestátního neziskového sektoru je velké množství a značně se liší. Jednou z nejvíce používaných je definice strukturálně – operacionální.¹, a to především pro svou použitelnost v různých kulturně a legislativně odlišných prostředí.

Nestátní nezisková organizace musí být:

- *organizovaná* – musí vykazovat určitý stupeň institucionalizace své struktury. Nesmí to být jen náhodná, dočasná, účelová sdružení.
- *soukromá* – institucionálně oddělená od vlády. To znamená na státu ve svém rozhodování a cílech nezávislá.

¹ SALAMON, L.M., & ANHEIER, H.K., *Defining the non-profit sector: A cross-National Analysis*. 1. vyd. Manchester: University press, 1997 str.34 ISBN 0-7190-4902

- *nepřerозdělující zisk* – nesmí přerозdělovat zisk mezi své vlastníky, zakladatele, členy představenstva. Právě tato podmínka ji odlišuje od soukromého sektoru – tedy podnikání.
- *samosprávná* – měla by být schopna řídit sama své aktivity. Neměla by být ovlivňována zvenčí.
- *dobrovolná* – zahrnutí určitého stupně dobrovolnosti, třebaže i v managementu, nebo na čestných pozicích. Tímto se nemyslí, že by měli být všichni zaměstnanci dobrovolníky.²

Důležitost nestátních neziskových organizací je především v tom, že vyplňují prostor mezi trhem, státem a rodinou. Tam, kde stát není schopen potřebné služby poskytnout a pro soukromé firmy není výhodné je poskytovat, protože by za ně klienti nebyli ochotni tržní cenu zaplatit, vzniká místo právě pro tyto organizace.

1.2 Členění neziskových organizací

1.2.1 Členění podle právní normy

V rámci české legislativy není přímo vymezen pojem nezisková organizace, a proto se pro tyto účely používá zákona o dani z příjmu č. 586/1992 Sb., který definuje organizace, které nebyly založeny či zřízeny za účelem podnikání. Ve znění zákona jsou pod tímto pojmem zařazeny tyto organizace:

- zájmová sdružení právnických osob, pokud mají tato sdružení právní subjektivitu
- občanská sdružení včetně odborových organizací,
- politické strany a hnutí,
- registrované církve a náboženské společnosti,
- nadace, nadační fondy,
- obce,
- vyšší územní samosprávné celky,

² SALAMON, L.M., & ANHEIER, H.K., Defining the non-profit sector: A cross-National Analysis. 1. vyd. Manchester: University press, 1997 str.34 ISBN 0-7190-4902-4

- organizační složky státu a územních samosprávných celků,
- školské právnické osoby podle zvláštního předpisu,
- příspěvkové organizace,
- obecně prospěšné společnosti,
- veřejné vysoké školy,
- veřejné výzkumné instituce,
- státní fondy a subjekty, o nichž tak stanoví zvláštní zákon.³

1.2.2 Členění podle kritéria globálního charakteru poslání

Organizace veřejně prospěšné – jsou založeny za účelem poslání spočívajícím v produkci veřejných statků. Soustřeďují se na užitek osob vně samotnou organizaci.

Organizace vzájemně prospěšné – jsou založeny za účelem vzájemné podpory občanů. Jsou spjaty se společným zájmem.

³ Zákon c. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění.

1.2.3 Členění podle předmětu činnosti

Dle tohoto kritéria je používáno trojího dělení a to Mezinárodní klasifikace ICPNO, Systému klasifikace netržních činností – OSN – COPNI a odvětvovou klasifikaci ekonomických činností – OKEČ.

Tabulka č. 1 Členění dle předmětu činnosti

Mezinárodní klasifikace neziskových organizací ICPNO	Systém klasifikace netržních činností OSN – COPNI	Odvětvová klasifikace ekonomických činností OKEČ
1. Kultura, sport a volný čas	1. Rekreační a kulturní služby	92. Rekreační, kulturní a sportovní činnosti
2. Vzdělávání a výzkum	2. Vzdělávací služby a výzkum	80. Školství 73. Výzkum
3. Zdravotnictví	3. Zdravotnické služby	85.1 Zdravotnictví
4. Sociální služby	4. Sociální služby	85.3 Sociální služby 75. Kolektivní a individuální sociální služby a soc. politiky
5. Přírodní a životní prostředí		
6. Komunitní rozvoj a bydlení		
7. Občanskoprávní osvěta a polit. organizace		
8. Dobročinnost		
9. Mezinárodní nadační aktivity		
10. Náboženství a církve	5. Náboženství a církve	
11. Oborové a profesní spolky	6. Organizace profesní, odborářské a občanská sdružení	91. Činnost společenských organizací (odborné organizace, politické strany, církve a profesní spolky)
12. Ostatní	7. Ostatní služby	93. Ostatní osobní služby

Pramen: HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*. 2004. Str. 17. ISBN 80-210-3501-3.

1.3 Historický vývoj neziskového sektoru

1.3.1 Historický vývoj před rokem 1989

Filantropie má v českých zemích kořeny v křesťanské filosofii, ve které je pevně zakořeněno, že láska k bližnímu svému a tedy i dobročinnost je součástí každodenního života. Již od 13. století vznikaly nadace, které byly zaměřeny zejména na podporu církví a duchovního vzdělávání. Pomoc slabším byla v této době těsně spojena s vírou. Změna nastala s příchodem husitství, kdy se dobročinným aktivitám začali věnovat měšťané a cechy. Po roce 1620, však díky rekatolizaci církev znovu zaujala v tomto směru čelní pozici, která byla postupně potlačována až s renesancí a humanismem a tyto povinnosti začaly být zastávány státem. V době osvícenství přesněji za vlády Josefa II, již byla sociální péče plně v rukou státu. Znova začaly vznikat světské instituce jako nadace a charity, které byly pod dohledem zemské vlády. K významnému rozvoji spolkové činnosti došlo v období Národního obrození (zhruba od roku 1830). Vlastenectví s sebou přineslo rozvoj spolků a organizací, které podporovaly rozvoj národní kultury, umění, vědy a vzdělávání. Po roce 1918 se spolkové aktivity rozvíjely především na principu národnostním. Vznikla i řada neziskových organizací, které měly svůj vzor v zahraničí, zejména v USA (YMCA - "young men's christian association", YWCA - "young women's christian association"). Tento slibný vývoj byl však přerušen 2. světovou válkou a po roce 1948 nástupem komunistického režimu. Totalitní politický systém sdružování občanů omezil na centrálně řízené masové organizace. Zapojení občanů bylo vynucováno režimem a funkce NNO byla plně nahrazena činností státu.

1.3.2 Historický vývoj po roce 1989

1989

Neziskový sektor navazuje v dnešní České republice na bohatou tradici. Nadace a spolky měly vždy významný podíl na národní, kulturní a politické emancipaci (výše zmíněné Národní obrození, vznik Československé republiky v roce 1918, Sametová revoluce). V roce 1989 nastala v této činnosti velká změna. Začaly vznikat tisíce nestátních neziskových organizací a celý sektor prošel od té doby řadou změn, které můžeme rozdělit do čtyř etap.

1990–1992

První právní úpravy neziskového sektoru (zákon o sdružování a právní úprava nadací) a založení Nadačního investičního fondu. Vznikla Rada pro nadace jako poradní orgán vlády

pro otázky NNO. Liberální politika státu v této době vytvořila podmínky k nastartování veřejně prospěšné činnosti, kterou v počátcích významně podpořili také zahraniční dárci s cílem rozvinout tento pilíř demokratické společnosti.

1993–1996

Stát formoval svůj vztah k neziskovému sektoru zpočátku skepticky a rezervovaně (nedostatek vůle rozdělit Nadační investiční fond, váhání nad novým zákonem o nadacích). Státní politika v této době zaostala za vlastním samovolným vývojem neziskového sektoru, přesto státní podpora neziskovému sektoru zůstala stabilní .

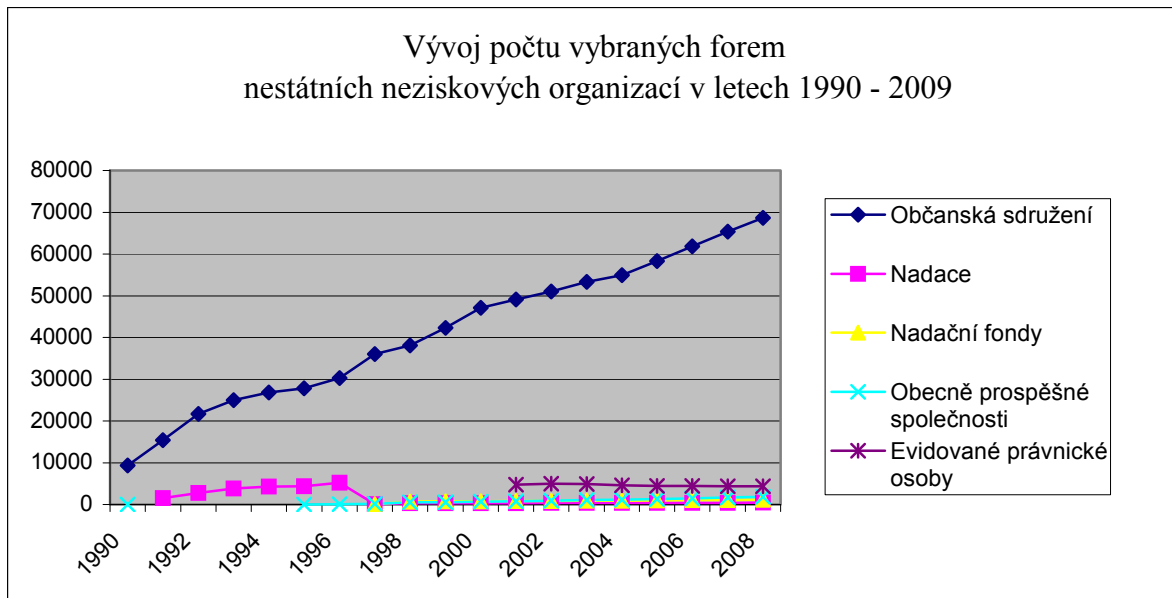
1997–2001

Vztah státu k neziskovému sektoru se stal intenzivnějším a přesnějším. Nový zákon o nadacích vedl ke konsolidaci nadační sféry, proběhla příprava nových zákonů a zpřesňování dotačních pravidel jednotlivých ministerstev. Byla obnovena činnost Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a došlo k rozdělení prvních finančních prostředků z Nadačního investičního fondu.

2002 po současnost

V tomto období došlo ke dvěma velkým změnám. Za prvé byly v rámci reformy veřejné správy vytvořeny kraje, které začaly zásadním způsobem ovlivňovat situaci NNO v regionu. Za druhé přineslo členství v EU výzvu v podobě možnosti navazovat partnerství a využívat fondy EU v rámci aktivit neziskových organizací. Členství České republiky v EU výrazně posiluje význam a vliv mnoha nestátních neziskových subjektů.

1.3.3 Vývoj neziskového sektoru od roku 1990 do roku 2009

Graf č. 1 Vývoj počtu vybraných forem nestátních neziskových organizací v letech 1990 - 2009

Pramen: Neziskovky [online] URL:

<http://neziskovky.cz/_dataPublic/attachments/3ac6b746b4c17c0351cd758d0f193002/stat_NO_tabulka_1990_2009.pdf>

Z tohoto grafu je patrný zvyšující se počet neziskových organizací během období posledních 20 let. Hlavní vliv na tento vývoj má především počet občanských sdružení. Zajímavý je vývoj u nadací a nadačních fondů. Značný pokles tohoto typu NNO byl zapříčiněn vstupem v platnost zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech 1. ledna 1998. Nadace měly možnost se přeregistrovat do 12 měsíců od tohoto data, pokud však splňovaly podmínky zákona, jinak zanikly.

Se zvyšujícím se počtem NNO je patrný i jejich větší vliv ve společnosti jako a jejich nezastupitelnost na trhu poskytovaných služeb.

1.4 Legislativní úprava činnosti neziskových organizací

Jak již bylo zmíněno výše, neexistuje komplexní zákonná úprava pro Nestátní neziskové organizace (dále jen NNO). Činnost NNO je proto ovlivněna velkým množstvím nejrozličnějších zákonů a nařízení, které se přímo dotýkají jednotlivých okruhů zájmu dané organizace. Legislativní prostředí vytváří základní podmínky pro existenci neziskových organizací. Bez porozumění legislativnímu prostředí upravujícímu funkci NNO není možné analyzovat její činnost, či hospodaření.

Činnost nestátních neziskových organizací upravují v České republice následující zákony, podle nichž se řídí proces registrace, organizační struktura, finanční řízení, hospodaření organizace a její zánik:

- Občanská sdružení se řídí zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů
- Obecně prospěšné společnosti zákonem č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Nadace a nadační fondy zákonem č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Círky a náboženské společnosti, církevní právnické osoby zákonem č. 3/2002 Sb., o svobodě náboženského vyznání a postavení církví a náboženských společností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů .

Vzhledem k tomu, že jsou výše uvedeny pouze ty nejdůležitější zákony, je zřejmé, že legislativa týkající se neziskových organizací je značně obsáhlá a pro samotné organizace je obtížné se v ní orientovat. Základní formy nestátních neziskových organizací

- *Občanská sdružení* - jsou sdružení fyzických a právnických osob, která vznikají za účelem realizace společného zájmu. Sdružení mohou založit nejméně tři občané České republiky, z nichž alespoň jeden je starší 18 let.
- *Obecně prospěšné společnosti* - jsou subjektem poskytujícím obecně prospěšné služby všem za stejných podmínek. Zakladatelem obecně prospěšné společnosti může být v souladu s § 3 zákona o obecně prospěšných společnostech č. 248/1995 Sb. každá fyzická nebo právnická osoba. Zisk nemůže být přerozdělován mezi zakladatele nebo zaměstnance, používá se na financování dalších aktivit společnosti.

- *Nadace* - jejich je dávat peníze tam, kde jsou potřebné. Nadace svými financemi pomáhají v nejrůznějších oblastech lidských aktivit. Podporují např. péči o staré lidi, postižené děti, podílejí se na záchraně kulturních památek, ochraně životního prostředí a pomáhají v mnoha dalších potřebných oblastech. Cílem nadací není přímá péče o klienty či poskytování služeb, nýbrž finanční podpora a propagace dobročinných činností. Za tímto účelem shromažďují peníze a též budují a spravují své nadační jmění. Nadace má povinné nezcizitelné nadační jmění, které je v minimální hodnotě 500 000 Kč zapsáno u rejstříkového soudu.
- *Nadační fondy* - jsou stejně jako nadace, nezávislé subjekty finanční povahy, založené za účelem podpory veřejně prospěšných aktivit a projektů. Fungování nadačních fondů upravuje zákon o nadacích a nadačních fondech č. 227/1997 Sb. Nadační fondy, jako nový právní typ, byly do českého právního řádu zavedeny zákonem o nadacích a nadačních fondech v roce 1998. Do té doby právní typ nadačního fondu neexistoval.
- *Církevní právnické osoby, poskytující sociální, zdravotnické, vzdělávací a kulturní služby*⁴

1.5 Způsoby financování neziskových organizací

Neziskové organizace jsou z velké části závislé na příjmech z veřejných rozpočtů. V tomto smyslu vzniká problém s dlouhodobější udržitelností jejich chodu. Mnohé organizace jsou po vyčerpání dotace nuceny ukončit svou činnost.

1.5.1 Fundraising

Definice fundraisingu je mnoho. Je možné vycházet už jen z překladu tohoto slova. Slovo fundraising je složeno ze dvou slov tedy fund – zdroj, hotovost, kapitál a raising – zvyšování, budování. Dá se tedy říci, že se jedná o hledání a získávání finančních i nefinančních (materiál, konkrétní služby atd.) zdrojů pro zamýšlené aktivity neziskové organizace. Pro mnohé z nich je jedinou cestou jak financovat své projekty. Může mít různé formy od prodeje vlastních výrobků, přes pořádání nejrůznějších benefičních akcí jako jsou například loterie, až

⁴ Oficiální stránky České Republiky ministerstva zahraničí [online] URL:

<<http://www.czech.cz/cz/ekonomika-podnikani-veda/podnikani/neziskove-organizace>> [cit. 2009-12-1]

po přímé žádání finančního příspěvku. V širším slova smyslu jde o získávání důvěry a s tím související stability a trvalé udržitelnosti organizace.

Význam fundraisingu pro NNO:

- *Přežití* – nutnost finanční. Financování projektu, zaplacení zaměstnanců, pronájem kanceláře, nové technické vybavení atd., bez těchto věcí není možný provoz organizace.
- *Rozšíření a rozvoj* – je nutné, aby se organizace neustále rozvíjela, zvětšovala pole své působnosti, nabízela kvalitnější služby. I pro to je potřeba opatřit si zdroj peněz.
- *Omezení závislosti* – řada organizací je podporována jedním nebo několika mála dárci (významný zdroj dotací), kteří poskytují většinu finančních prostředků, které organizace potřebuje. V tomto případě je na takovém zdroji existenčně závislá a nemůže si být jistá udržitelností své činnosti.
- *Budování podpory* – fundraising – je také hledání podporovatelů. V tomto smyslu ne jen finančních (dobrovolníci atd.)
- *Vytváření udržitelné organizace* – velkým problémem je udržitelnost činnosti. Vzhledem k časové omezenosti dotací a grantů je nutné zajistit si příliv financí i z jiných zdrojů.

1.5.2 Zdroje financování

- *Veřejné financování* - příjmy z veřejných rozpočtů jsou nejčastějším způsobem financování projektů nestátních neziskových organizací. Jedná se především o dotace za státního rozpočtu či rozpočtu krajů a obcí.
- *Vlastní činnost* – jedná se o platby za poskytnutí služeb, prodej zboží vyrobeného organizací, z reklamy, nebo z pronájmu prostor, které organizace vlastní. Tímto způsobem je možné si opatřit dlouhodobý a stálý přísun financí.
- *Jednotlivci a soukromé osoby* - výhodou oslovení jednotlivců je vyjma získání samotných financí především informování o existenci a činnosti organizace. Tímto způsobem je možné získat pravidelné přispěvatele i nové spolupracovníky. Je důležité, aby organizace byla v povědomí občanů. Například pro místní organizace zaměřené na danou lokalitu je zásadní získat dárci v jejím okolí. Tento způsob financování a spoluúčasti samozřejmě využívají i velké a nadnárodní neziskové organizace jako jsou Greenpeace, či Amnesty International, které především v posledních letech své

příspěvatele získávají pomocí celorepublikových kampaní zaměřených v první řadě na informování o jejich činnosti. Osoba dárce může organizaci podpořit různými způsoby. Poskytnout jednorázový příspěvek, tedy náhodnou podporu, ze které se může vyvinout podpora pravidelná, nebo větší obnos vztahující se k určitému konkrétnímu projektu. Další alternativou je odkázání peněz, či hmotné věci formou závěti. Častým případem jsou i věcné dary například materiál, ceny do soutěží a loterií. Formou dárcovství je i dobrovolnictví, kterým dobrovolník, případně člen, poskytuje svůj čas a stává se osobně zodpovědným za úspěch organizace.

- *Společnosti* - především pro získání větší finanční podpory je vhodné zaměřit se i na společnosti v okolí organizace. Je velice časté, že se společnosti chtějí identifikovat s určitým způsobem charity, či pomoci. V rámci české legislativy jsou také dary zvýhodněny odpočtem z daní.
- *Firemní sponzorství* – sponzorství není jen obyčejný dar od firmy. Jde o dvoustranný vztah, ze kterého dárce i obdarovaný očekávají užitek. Sponzor předpokládá, že zlepší svou image, zajistí propagaci svého výrobku nebo přiláká zákazníky, a tak víc prodá.
- *Ostatní dobročinné organizace* – mnoho větších organizací jako například Červený kříž často poskytují podporu (někdy i finanční) menším organizacím. Dále také církve, či školy jsou častými dárce a podpůrci.

Místa vhodná pro informování o činnosti a získávání dárců :

- Zmínky v tisku, rádiu, reklamy,
- informování v ulicích,
- zasílání emailů,
- pořádání různých akcí.

1.5.3 Samofinancování a příjmy z podnikání

Samofinancování je pro dlouhodobý chod NNO nezbytností, ale v praxi je problematické stanovit do jaké míry NNO může k posílení své finanční soběstačnosti vyvíjet výdělečnou činnost – především (avšak nejenom) podnikat. Pojem výdělečnosti je totiž širším pojmem než pouhé podnikání. Podnikání NNO by mělo být v souladu s cíli jejich činnosti a se způsoby, jakými jsou tyto cíle dosahovány. Je-li NNO uskutečňována jakákoli hospodářská činnost, ať již obecně výdělečná nebo přímo podnikatelská, měla by tato činnost mít právní povahu činnosti vedlejší, tedy doplňkové. Toto je nutno ve stanovách zřetelně a přesně odlišit

od činnosti hlavní.⁵ Příjmy z vedlejší činnosti, na rozdíl od příjmů z činnosti hlavní, podléhají dani z příjmu právnických osob.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů určuje neziskovým organizacím oproti jiným poplatníkům zvláštní pravidla. Předmětem daně z příjmů pro neziskové organizace jsou vždy výnosy z reklam, z členských příspěvků a z nájemného. „Naopak předmětem daně nejsou výnosy z úroků z vkladů na běžném účtu a dále výnosy z činnosti, pro kterou byla nezisková organizace založena, tj. z hlavní činnosti, která je jejím posláním. Toto pravidlo ale platí pouze za předpokladu, že náklady na tuto hlavní činnost nejsou nižší než výnosy z ní vyplývající, a v takovém případě je z této činnosti daňový základ roven nule. Pokud však výnosy z hlavní činnosti převyšují náklady na dosažení, zajištění a udržení těchto výnosů, pak i tato hlavní činnost je předmětem daně z příjmů neziskové organizace.“⁶ Dle §19 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu jsou osvobozeny od daně členské příspěvky přijaté podle stanov, zřizovacích nebo zakladatelských listin zájmovými sdruženími právnických osob, profesními komorami s nepovinným členstvím, občanskými sdruženími, odborovými organizacemi, politickými stranami a politickými hnutími. U registrovaných církví a náboženských společností jsou dále od daně osvobozeny výnosy z kostelních sbírek, příjmy za církevní úkony a příspěvky jejich členů. Pro nadace a nadační fondy platí mimo jiné i osvobození výnosů plynoucích z pronájmu nemovitostí, z pronájmu uměleckých děl, z úrokových příjmů a jiných výnosů z cenných papírů, pokud jsou tyto složky majetku součástí nadačního jmění a jsou zapsány v nadačním rejstříku. Osvobozeny od daně z příjmů jsou i úroky z peněžních prostředků, které jsou součástí nadačního jmění, za podmínky, že jsou uloženy na zvláštním účtu u banky.⁷

1.6 Dobrovolnictví

Jak již bylo zmíněno výše, dobrovolnost je jedním ze základních faktorů NNO, a proto dobrovolnictví jako takové je pro tyto organizace velice důležitým a bývá často spolu s nadšením prvním impulsem k založení organizace.

⁵ Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova zahraničí [online] URL:

<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:x3nswtSG9nsJ:www.libesice.cz/skoleni_kuratoru/dokumenty/modul_5/VZDMPostaveni_3_sektoru_na_venkove.doc+hlavn%C3%AD+vedlejsi+cinnost+neziskov%C3%A9+organizace&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz>

⁶ Portál veřejné správy České republiky [online] URL:

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/17236?ks=1607&docid=104751> [cit. 2010-5-10]

⁷ Portál veřejné správy České republiky [online] URL:

<http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/17236?ks=1607&docid=104751> [cit. 2010-5-10]

Definice dobrovolnosti se značně různí, ale dnes zřejmě nejcitovanější z nich jej označuje za činnost člověka, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch ostatních lidí či společnosti.⁸ Dobrovolník je tedy fyzická osoba, starší 15 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby na území České republiky nebo starší 18 let, jde-li o výkon dobrovolnické služby v zahraničí. Na základě svých vlastností, znalostí a dovedností se svobodně rozhodne poskytovat dobrovolnickou službu.

Fakt, že dobrovolník pracuje zcela zdarma, však většinou není pravdou. Jeho mzda je však značně nižší než běžná tržní mzda za jeho práci. Pozice dobrovolnictví je v dnešní společnosti značně složitá. I přes historickou tradici, která se vztahuje k organizacím jako je například Česká katolická charita, značně utrpělo během dlouhých let komunismu. Během těchto let byla řada činností postavených na principu dobrovolnosti vlastně povinná v rámci socialistického kolektivismu. Dnešní doba je naopak ovlivněna tržním způsobem života a práci bez finanční odměny považuje za nerozumnou. Tento problém je patrný ve všech zemích bývalého východního bloku.

Dobrovolnictví má řadu forem a můžeme jej dělit podle intenzity:

- *Jednorázové akce* – benefiční akce, kampaně, pomoc s organizováním atd.
- *Dlouhodobé dobrovolnické programy* – pravidelná spolupráce v delším časovém období⁹
 - *Dobrovolnická služba* - je obvykle dlouhodobý (až roční) závazek věnovat se dobrovolné práci často mimo svoji zemi. V ČR se tento typ dobrovolnictví objevuje až po roce 1989, kdy v ČR začala působit řada dobrovolníků především z USA a západoevropských zemí, jejichž činnost byla zaměřena převážně na výuku jazyků. Postupem času vznikají i české organizace, které se věnují vysílání dobrovolníků do zahraničí, ať již na skupinové workshopy, tedy pracovní kempy či na samostatné studijní a vzdělávací pobyty v humanitárních či ekologických organizacích. Různé organizace poskytují různé výhody, pojištění, kapesné, příspěvek na stravu a bydlení apod. Dobrovolná služba je další alternativou pro mladé lidi, jak získat zkušenosti z cizí země. Je také formou neformálního vzdělávání.

⁸ TOŠNER, J., SOZANSKÁ, O. Dobrovolnictví a metodická práce s nimi v organizacích. Praha: Portál, 2002. str. 33 ISBN 80-7178-514-8

⁹ NOVOTNÝ, J., LUKEŠ, M. a kol. Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací. 1. vyd. Praha: Oeconomika 2008. 106 s. ISBN 978-80-245-1473-4

Některé organizace fungují pouze jako vysílající organizace. Tyto jsou definovány dle § 4 odst. 1) zákona č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě jako právnická osoba se sídlem v České republice, která dobrovolníky vybírá, eviduje, připravuje pro výkon dobrovolnické služby a uzavírá s nimi smlouvy o výkonu dobrovolnické služby za podmínky, že má udělenou akreditaci. Většina z nich však funguje recipročně a je i organizací přijímající.

Jak již bylo zmíněno výše, organizaci musí být udělena akreditace. Aby byla akreditace udělena, je nutné splnit podmínky stanovené zákonem č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě.

Vybrané organizace a programy věnující se dobrovolnické službě:

- *Mládež v akci* nabízí výměny mládeže, dobrovolnou službu, podporu místní komunity, zapojení do demokratických projektů, školení a semináře pro pracovníky s mládeží, spolupráci s partnerskými zeměmi EU a další aktivity.¹⁰ Mládež v akci sdružuje tyto programy:
 - *Mládež pro Evropu* – zaměřena na podporu aktivního občanství mladých lidí obecně a jejich evropského občanství zvláště. Tento program je zaměřen na neziskové organizace nebo sdružení se sídlem v zemi programu nebo místní, regionální či státní veřejný subjekt zapojený do práce s mládeží nebo neformální skupina mladých lidí.
 - *Evropská dobrovolná služba* umožňuje mladým lidem zapojit se individuálně nebo ve skupinách (až 100 účastníků) do dobrovolnických projektů konaných v zemích EU a v partnerských zemích. Projekty v délce 2 až 12 měsíců jsou zaměřeny na kulturu, děti a mládež, sport, sociální péči, umění, ekologii, dobrovolníka i jeho hostitelskou organizaci. Je to možnost získat množství nových zkušeností a znalostí, poznat cizí kulturu, způsob života, jazyk a zvyky. Dobrovolníkem se může stát každý mladý člověk ve věku 18 až 30 let, který má trvalé bydliště v ČR, v jiné zemi programu nebo v partnerské zemi.
 - *Mládež ve světě* podporuje projekty se sousedními zeměmi EU a dalšími zeměmi světa. Cílem této akce je podpořit dialog, vzájemnou

¹⁰ Mládež v akci [online] URL:
<<http://www.mladezvakci.cz/>> [cit. 2010-1-9]

toleranci, interkulturní povědomí a solidaritu mezi zeměmi Evropské unie a partnerskými zeměmi.

- *Systémy na podporu mládeže* jsou zaměřeny na podporu osob pracujících s mládeží a na rozvoj kvality programu Mládež v akci na evropské úrovni. Projekt je zaměřen na podporu vzdělávání osob pracujících s mládeží a v mládežnických organizacích, zejména vzájemnou výměnu zkušeností, odborných znalostí a osvědčených postupů a podporu projektů zaměřených na zavádění, uskutečňování a propagování inovačních přístupů v oblasti mládeže.
 - *Podpora evropské spolupráce oblasti mládeže* -Podpora strukturovaného dialogu mezi mladými lidmi, pracovníky s mládeží a politickými činiteli a rozvoj spolupráce mezinárodních organizací.
- *United Nations Volunteers* – dobrovolnická organizace OSN podporuje mír a rozvoj prostřednictvím dobrovolnictví.
 - *Bohemia Corps* se snaží o posílení právního zabezpečení dobrovolníků, podporuje dobrovolnictví na území ČR prostřednictvím vzdělávacích programů.
 - INEX - Sdružení dobrovolných aktivit je nevládní nezisková organizace působící od roku 1991 v oblasti mezinárodního dobrovolnictví.
 - *SCI* - Service Civil International – je jednou ze světových největších organizací zabývajících se dobrovolnictvím. Má již devadesát let zkušenosti s vedením krátkodobých a dlouhodobých dobrovolnických programů. Pomocí dobrovolnických výměn pomáhá překonávat bariéry a předsudky mezi různými sociálními, kulturními a národnostními subjekty.

Dalšími formami dobrovolnictví jsou také:

- *Dárcovství* – definováno výše
- *Dobrovolná občanská výpomoc* - je tradiční součástí jakékoli společnosti již od prvopočátku její existence. Jedná se o systém vzájemných protislužeb, který se úspěšně rozvíjel v uplynulém období totalitní společnosti díky absenci normálně fungujícího trhu i služeb. I přes transformaci v posledních letech v tržní vztahy je v rámci rodiny, širšího příbuzenstva a sousedských vztahů stále běžná.

- *Dobrovolnictví vzájemně prospěšné* - je činnost, kterou vykonávají členové určitého sdružení či klubu v zájmu realizace svých cílů a poslání. V tomto směru můžeme za tradiční organizace považovat sbor dobrovolných hasičů či Sokol.
- *Dobrovolnictví veřejně prospěšné* - vychází z ochoty občanů angažovat se svobodně a podle svého přesvědčení, ať již pro druhé nebo pro určité změny ve společnosti. Oproti vzájemně prospěšnému dobrovolnictví je u tohoto typu dobrovolnictví na prvním místě potřeba být užitečný svému okolí. Klasickým příkladem jsou [dobrovolní dárci krve](#) či [horská služba](#), ale i [skauting](#) ¹¹

1.6.1 Přínosy dobrovolnictví pro organizaci

Mezi přínosy pro organizaci patří:

- *Levný zdroj práce* – práce dobrovolníků není zcela zdarma. Je potřebné mít koordinátora pro dobrovolníky a často jsou odměňováni i samotní dobrovolníci.
- *Vliv na poslání a zpětní vazba* – instituce, která spolupracuje s dobrovolníky musí často změnit své poslání. Musí je vzdělávat a starat se o ně. Posláním některých institucí je přímo dobrovolnictví – vysílající dobrovolnické organizace.
- *Dobré jméno, zlepšení image* – to, že někdo věnuje svůj volný čas práci v organizaci svědčí o dobrém fungování organizace. Je to tedy určitá forma propagace.
- *Nový duch a nadšení* – dobrovolníci přinášejí do organizace nadšení pro věc a inovativní nápady na řešení problémů.
- *Kontakty, zdroj uchazečů o práci* – šíří povědomí o organizaci a tím i přivádějí další pracovníky. Pro mnohé z nich je motivací možnost získat v organizaci praxi, nebo stálé placené uplatnění.

1.6.2 Motivy pro činnost dobrovolníka

Motivy jsou v tomto případě individuální a zaleží jak na jedinci, tak na dané práci. Dobrovolnictví je formou nepeněžního daru v podobě práce. Motivem je dobrý pocit z vykonané práce, načerpání zkušeností, možnost využít své dovednosti, možnost realizovat se. Dále také seznámení se s novými lidmi, nové zážitky, přátelství, pro příslušníky sociálně slabých skupin také možnost, jak si zlepšit společenské postavení.

¹¹Dobrovolník [online] URL:
< http://www.dobrovolnik.cz/d_druhy.shtml#5 > [cit. 2010-1-9]

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Základní informace o organizaci

Občanské sdružení XY je nestátní neziskovou organizací založenou v Brně v roce 2006. Hlásí se k principům a metodám celosvětově uznávaného skautského hnutí. Zaměřuje se na práci s mladými lidmi, pomoc postiženým a jinak znevýhodněným dětem. Nabízí veřejnosti široké spektrum aktivit, zahrnující sportovní programy, tvůrčí dílny, vzdělávací, klubové a kulturní aktivity.

2.1.1 Aktuální programy organizace

Lavičky a Hřiště

Výroba certifikovaných prolézaček, laviček, bezbariérových hřišť, hraček a rehabilitačních pomůcek za dřeva pro ústavy, stacionáře, dětské domovy, domovy důchodců atd.

Dobrovolník

Centrum vzniklo na dobrovolnické bázi na základě zkušeností ze skautských kurzů. Činnost dobrovolníků stále významně přispívá k jeho fungování. Dobrovolníci z České republiky i zahraničí spolupracují na přípravě a realizaci programů i obecně prospěšných projektů. Organizace se podílí na programu evropské unie Mládež v akci – European Voluntary Service, který spolupracuje s 56 zeměmi světa.

Program pro zaměstnanost

Projekt je zaměřený na integraci a podporu osob znevýhodněných na trhu práce. Jeho cílem je vzdělávání a rozvoj klíčových kompetencí uchazečů o zaměstnání, postupné vytváření nových pracovních míst, vyhledávání vhodných pracovních míst, spolupráce s firmami a personálními agenturami, přizpůsobení pracovní náplně konkrétním možnostem schopnostem a potřebám uchazečů.

Tenisové prázdniny a sport bez bariér

Do roku 2009 provozovalo sdružení XY letní sportovní kurzy a tenisovou školu na tenisových dvorcích, které mělo v pronájmu. Součástí tohoto programu byl i podprogram Sport bez bariér, který se zaměřoval na rozvoj sportu u fyzicky a sociálně znevýhodněných dětí a

mládeže. I přesto, že v současné době již tento program není aktuální, mezi aktivity sdružení XY je zařazen, protože v minulých letech se výrazně podílel na struktuře jeho příjmů a výdajů.

2.1.2 Rozvoj členské základny

Z interních materiálů organizace je zřejmé, že již od jejího založení se plynule rozvíjí a počet jejích členů stoupá. Při podrobnější analýze tohoto vývoje je možné sledovat, výrazný růst především v letních měsících. Tento jev je zapříčiněn z velké části pořádáním letních sportovních kurzů v minulých letech. Tento trend také nasvědčuje tomu, že právě sportovní kurzy byly doposud nejnavštěvovanějším programem Organizace XY, jak je znázorněno v následujících tabulkách a grafu:

Tabulka č. 2 Počet členů organizace v letech 2007-2009

Rok	Počet členů organizace
2007	
1. čtvrtletí	9
2. čtvrtletí	15
3. čtvrtletí	35
4. čtvrtletí	37
2008	
1. čtvrtletí	42
2. čtvrtletí	53
3. čtvrtletí	88
4. čtvrtletí	93
2009	
1. čtvrtletí	96
2. čtvrtletí	108
3. čtvrtletí	140
4. čtvrtletí	148

Pramen: Interní materiály organizace Organizace XY o.s.

Tabulka č. 3 Počet nových členů díky sportovním kurzům

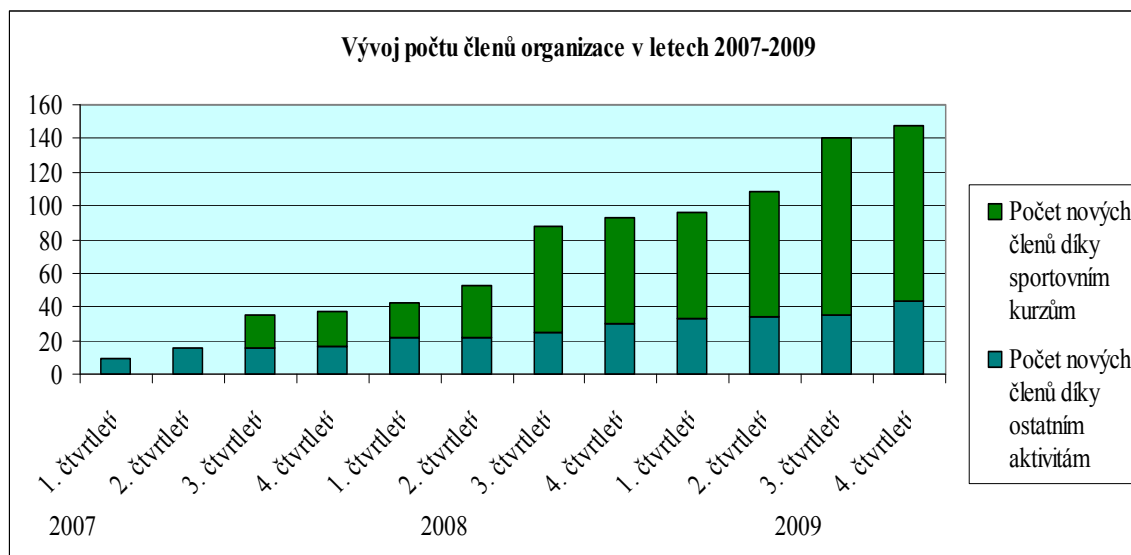
Rok	Počet nových členů
2007	20
2008	45
2009	40

Pramen: Interní materiály organizace Organizace XY o.s.

Tabulka č. 4 Počet nových členů díky ostatním aktivitám

Rok	Počet nových členů
2007	17
2008	11
2009	15

Pramen: Interní materiály organizace Organizace XY o.s.

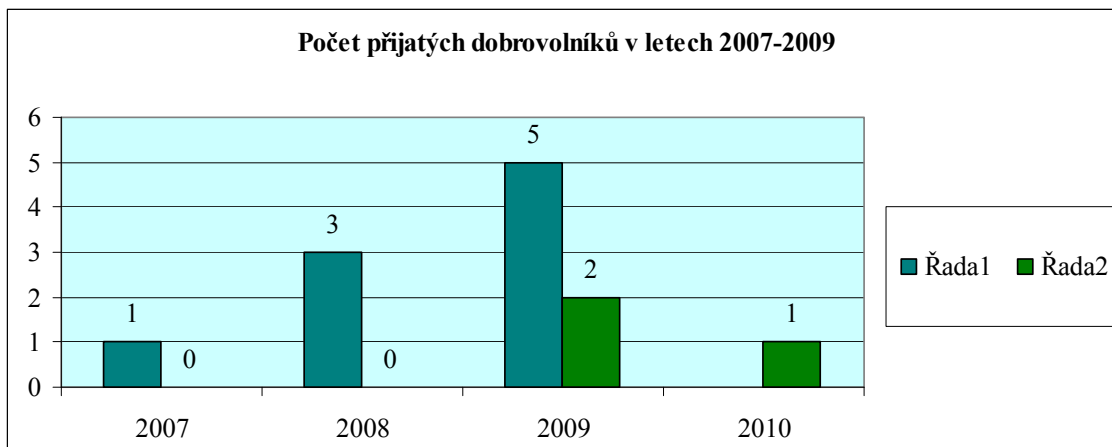
Graf č. 2 Vývoj počtu členů organizace v letech 2007-2009

Pramen: Interní materiály organizace Organizace XY o.s.

2.2 Dobrovolnictví v Organizaci XY

Dobrovolnictví provází Organizaci XY již od jeho prvopočátků. Organizace XY totiž byla založena skupinou dobrovolníků, kteří měli zkušenosti s vedením dětí a mládeže v hnutí Skaut. Na chodu organizace se podílí velké množství dobrovolníků

Od roku 2007 se Organizace XY stala hostitelskou organizací v rámci programu Evropské dobrovolnické služby a současně i získalo akreditaci pro vysílání dobrovolníků do 56 zemí světa. Bez práce dobrovolníků z EVS by provoz Organizace XY nebyl možný. Proto i přes malý procentuální podíl na financování organizace, je dotace na Evropskou dobrovolnickou službu pro organizaci stěžejní. Počet zahraničních dobrovolníků z programu EVS (Evropská dobrovolnická služba) se každým rokem zvyšuje. Roku 2009 organizace vyslala prvního dobrovolníka do zahraničí a tím začala využívat možností vysílající organizace. V následujících grafech je znázorněn počet přijatých a vyslaných dobrovolníků během let 2007-2010. Dobrovolník je zařazen do roku, ve kterém započal dobrovolnickou službu.

Graf č. 3 Počet přijatých a vyslaných dobrovolníků v letech 2007-2010

Pramen: Interní materiály organizace Organizace XY o.s.

3 DOPORUČENÍ

3.1 Rozvoj dobrovolnictví

Již v roce 2007 Organizace XY obdržela akreditaci organizace, podle které může být jak vysílající tak přijímající organizací v rámci programu Mládež v akci.

Již v tomto roce Organizace XY působila jako přijímající organizace a v roce 2009 vyslala prvního dobrovolníka do zahraničí. Tato činnost je pro organizaci zajímavá ze dvou hledisek. Na straně jedné dobrovolník reprezentuje organizaci v zahraničí, a tím zvyšuje její šanci na umístění dalšího dobrovolníka a na straně druhé je přímo finančním přínosem, protože na vyslaného dobrovolníka byl v roce 2009 vyplácen jednorázový příspěvek 450€. Z této částky organizace hradí jen školení dobrovolníka na území ČR a její větší část je jejím příjmem.

V roce 2010 by byl nutný větší rozvoj projektu. Vhodné by bylo informovat v okolí organizace, tedy na území města Brna, o možnosti dobrovolnické služby. Nejvhodnější cestou by bylo vytištění a distribuce letáků na školách, sportovištích, v klubech, tedy na místech, kde se potenciální zájemci o dobrovolnickou službu pohybují.

Důležitým prvkem je také zajištění hostitelských organizací v zahraničí, do kterých bude dobrovolník umístěn. Možností, jak získat kontakt na potenciální hostitelskou organizaci je portál Evropské komise pro program Mládež v akci – http://ec.europa.eu/aouth/evs/aod/hei_ec.cfm, kde lze najít databázi všech vysílajících i hostitelských organizací partnerských zemí programu.

3.2 Prodej výrobků

Vzhledem ke svým zkušenostem s realizací dětských hřišť se Organizace XY snaží v současné době rozšířit pravidelné zdroje svého financování i o samofinancování z prodeje svých výrobků. Na konci roku 2009 byly uvedeny do provozu internetové stránky nabízející certifikované prolézačky splňující evropské normy ČSN EN 1176 a 1177.

Tento zdroj financování by mohl být do budoucna mnohem významnějším příjmem v rozpočtu organizace než doposud. Pro úspěch daného projektu by bylo třeba splnit tyto kroky:

- dokončení internetových stránek – doplnění kompletního sortimentu, fotogalerie s již realizovanými hřišti, zveřejnění odkazů v tisku
- vytištění katalogu – katalog výrobků, který by usnadnil prezentaci nabídky prolézaček, prezentace již uskutečněných realizací

- obchodní zastoupení – bylo by velice prospěšné, kdyby se současný tým rozšířil o osobu, která by měla prodej prolézaček na starosti a plně se jí věnovala. Úkolem této osoby by byla starost o stávající zakázky, oslovování potenciálních klientů a to především obcí, škol, školek a distributorů prolézaček.
- zajištění distributora, který by nabízel výrobky organizace – tento dílčí úkol by se týkal osoby obchodního zástupce a byl by plně v jeho kompetenci. Bylo by nutné oslovit větší množství firem zabývajících se prodejem hraček, zahradního vybavení a nábytku.
- reklama – rozšíření povědomí na trhu o nabídce organizace. Vhodná by byla například reklama

Tabulka č. 5 Náklady na projekt

Náklady na rozvoj projektu:	v Kč
Internetové stránky	5 000
Katalog/ 500 ks	21 000
Obchodní zastoupení/náklady na zaměstnance	22 500
Reklama v tisku – 1/3 strany v 1 výtisku	14 700
Celkem	63 200

Pramen: Vlastní zpracování

3.3 Získání dotací z nových zdrojů

Dalším z možných zdrojů jsou různé grantové a dotační programy, se kterými je třeba se seznámit a neustále se snažit v nich orientovat. Seznamy těchto možných zdrojů jsou volně přístupné na internetové adrese: <http://www.helpnet.cz/fundraising>, kde jsou k zjištění i termíny uzávěrek projektů a další nezbytné informace.

Dalším možným zdrojem informací jsou webové stránky Econnect – www.ecn.cz. Econnect je nevládní nezisková organizace, která pomáhá ostatním organizacím neziskového sektoru v České republice využívat informační technologie a ve svém zpravodajství se zároveň věnuje dění, které se tohoto sektoru dotýká. Na těchto webových stránkách jsou k nalezení grantové uzávěrky programů českých i některých zahraničních nadací, programů zastupitelstev jiných států, grantové uzávěrky státních orgánů - ministerstev, krajů, obcí, dále programy Evropské unie a programy mezinárodních nadací.¹²

¹²Econnect [online] URL:
< <http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x-->>

V případě, že organizace bude podávat žádost o granty a dotace sama, jak tomu bylo doposud a ne prostřednictvím agentur, které se touto problematikou zabývají, budou případné náklady minimální. Tedy pouze ve výši ceny práce pracovníka organizace a nákladů na zpracování projektu. Nově získané granty a dotace by tedy byly pro rozpočet organizace pouze přínosem.

3.4 Členské příspěvky

Pro neziskovou organizaci je velice důležité zajistit si přispěvatele a to pokud možno pravidelné. Jednou z možností jsou členské příspěvky. Vzhledem ke zvyšujícímu se počtu členů organizace by i malý příspěvek na její chod byl velkým přínosem. Při zavedení příspěvku ve výši 100 Kč ročně by organizace získala při současném počtu členů 15 000 Kč ročně. Náklady na členské příspěvky by byly pouze ve výši práce věnované jejich vybírání a evidování. Částka by, ale i do budoucna měla být spíše symbolickou, případně by bylo možné zavést spodní hranici příspěvku na již zmíněné částce.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla zaměřena na problematiku neziskových organizací. Zabývala se jejich financováním a hospodaření na příkladu konkrétního brněnského občanského sdružení Organizace XY o.s..

V první části práce byly zpracovány teoretické podklady pro práci samotnou. V této části bylo objasněno historické pozadí neziskového sektoru a jeho současný vývoj, členění neziskových organizací dle různých kritérií, právní úprava založení a chodu neziskových organizací, možné způsoby financování a fundraisingu a také pojem dobrovolnictví jako neoddělitelné součásti neziskového sektoru.

Úkolem druhé praktické části práce bylo podrobně analyzovat a zhodnotit příjmy a výdaje Organizace XY o.s. v letech 2007-2009 a také jeho další vývoj po stránce rozvoje členské základny a dobrovolnictví. Díky této práci jsem měla možnost hlouběji nahlédnout do fungování organizace, ve které jsem dříve působila pouze jako člen podílející se na vedení některých programů. Zjistila jsem, jak problematické je získat finanční zdroje pro založení takové organizace a co obnáší dále zajistit její udržitelný rozvoj. Právě toto je jedním z největších problémů neformálních skupin a občanských sdružení, která jsou nucena po vyčerpání grantu, či dotace na daný projekt, ukončit svou činnost.

Ve třetí části práce jsem navrhla doporučení pro budoucí rozvoj organizace a další možnosti jejího financování, zlepšení a rozvinutí stávajících aktivit. I přesto, že se organizace uspokojivě rozvíjí, pro zefektivnění její činnosti a hledání nových zdrojů financování je stále dostatečný prostor .

Mým cílem při tvorbě této práce bylo najít v praxi aplikovatelné možnosti dalšího rozvoje Organizace XY o.s.. Při jejím psaní jsem úzce spolupracovala s jejími pracovníky, kterým bude práce poskytnuta.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Knižní zdroje

- [1] HYÁNEK, V. *Ekonomika neziskových organizací*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita, 2004. 114 s. ISBN 80-210-3501-3.
- [2] NOVOTNÝ, J. a LUKEŠ, M. a kol. *Faktory úspěchu nestátních neziskových organizací*. 1. vyd. Praha: Oeconomika 2008. 224 s. ISBN 978-80-245-1473-4.
- [3] SALAMON, L.M. a ANHEIER, H.K. *Defining the non-profit sector: A cross-National Analysis*. 1. vyd. Manchester: University press, ISBN 0-7190-4902-4.
- [4] TOŠNER, J. a SOZANSKÁ, O. *Dobrovolnictví a metodická práce s nimi v organizacích*. Praha: Portál, 2002. 149s. ISBN 80-7178-514-8

Materiály neziskové organizace Centrum 8D o.s.

- [5] Výkaz zisku a ztrát, rozvaha a interní materiály neziskové organizace Organizace XY za rok 2007
- [6] Výkaz zisku a ztrát, rozvaha a interní materiály neziskové organizace Organizace XY za rok 2008
- [7] Výkaz zisku a ztrát, rozvaha a interní materiály neziskové organizace Organizace XY za rok 2009

Zákony

- [7] Zákon č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, v platném znění.

Internetové zdroje

- [8] *Dobrovolník* [online]. 2009. [cit. 2010-1-9] Dostupný z WWW: < <http://www.dobrovolnik.cz> >
- [9] *Mládež v akci* [online]. 2009. [cit. 2010-1-9] Dostupný z WWW: < <http://www.mladezvakci.cz> >
- [10] *Neziskovky* [online]. 2009. [cit. 2010-1-9] Dostupný z WWW: < <http://www.neziskovky.cz> >

[11] *Oficiální stránky České Republiky ministerstva zahraničí* [online]. 2009.

[cit. 2010-1-9] Dostupný z WWW: < <http://www.czech.cz/> >

[12] *Portál veřejné správy České republiky* [online]. 2009. [cit. 2010-1-9] Dostupný

z WWW: < <http://portal.gov.cz> >

SEZNAM GRAFŮ, OBRÁZKŮ A TABULEK

Grafů

Graf č. 1 Vývoj počtu vybraných forem nestátních neziskových organizací v letech.....	16
Graf č. 2 Vývoj počtu členů organizace v letech 2007-2009	28
Graf č. 3 Počet přijatých a vyslaných dobrovolníků v letech 2007-2010	29

Obrázky

Obrázek 1 : Členění národního hospodářství podle principu financování	10

Tabulky

Tabulka č. 1 Členění dle předmětu činnosti	13
Tabulka č. 2 Počet členů organizace v letech 2007-2009	27
Tabulka č. 3 Počet nových členů díky sportovním kurzům	27
Tabulka č. 4 Počet nových členů díky ostatním aktivitám	28
Tabulka č. 5 Náklady na projekt	31